

Nordens største friluftsbad i Grindsted 1934-55

Dias-serie lavet i anledning af
"Arkivernes Dag" den 8. november 2014

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Ole Søbye

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

PLANEN

Automobilhandler Sønderby var vist den første, der fik ideen til et svømmebassin på Chr. Præstegaards mark ved Grindsted Anlæg.

Marken havde tidligere været overrislet fra Plagborg-kanalen, og når den blev gravet ud i passende dybde, måtte der her kunne skabes et ideelt bassin.

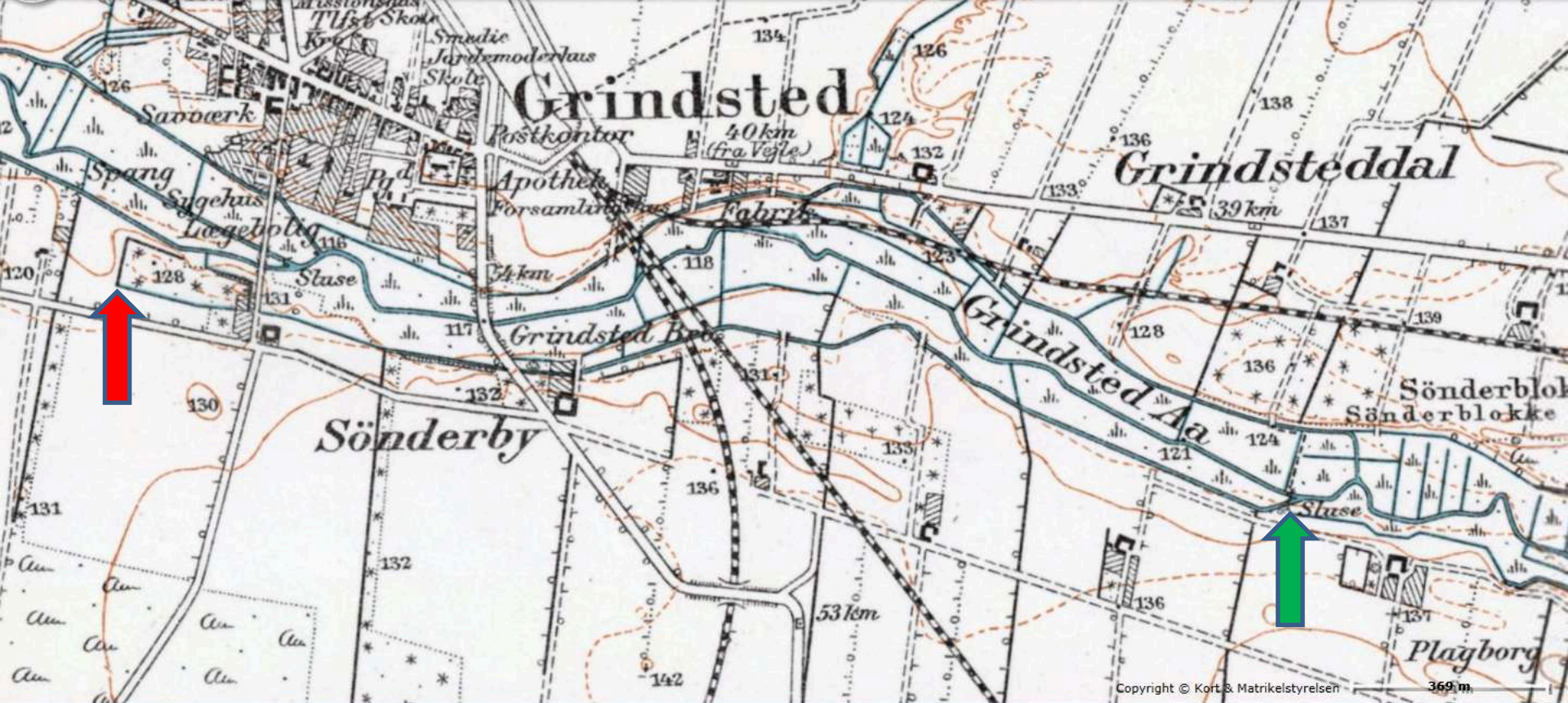
Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

PLANEN

Men også andre havde syslet med planer om ordentlige badeforhold, ikke mindst malermester C. Rasmussen og vejassistent H. P. Kristensen.

Badning i åen neden for sygehuset før 1934

Her ses den omtalte "Plagborg"-kanal.

Fra slusen nordvest for Plagborggård (**grøn pil**) var der fra gammel tid anlagt en vandingskanal til overrisling af marker længere ind mod Grindsted.

Hvor kanalen endte (**rød pil**), kunne man anlægge friluftsbadet.

Planlagt friluftsbad

Anlæg

"Plagborg"-kanalen

Jorden Rundt

Kanalen lå langs de nuværende husgrunde ved Jorden Rundt og løb videre langs Anlægget (mellem Bakkehuset og Tinghuset, som vi kender i dag). For enden af kanalen kunne man grave ud til friluftsbadet.

Allerede på det første offentlige møde var spørgsmålet om et stadion i forbindelse med friluftsbadet blevet rejst. Det blev besluttet at anlægge et stadion ved siden af badet. Dette medførte, at et stykke af Anlægget blev inddraget under planen, hvad Anlæggets bestyrelse ikke havde noget imod.

Friluftsbad
Fodboldstadion

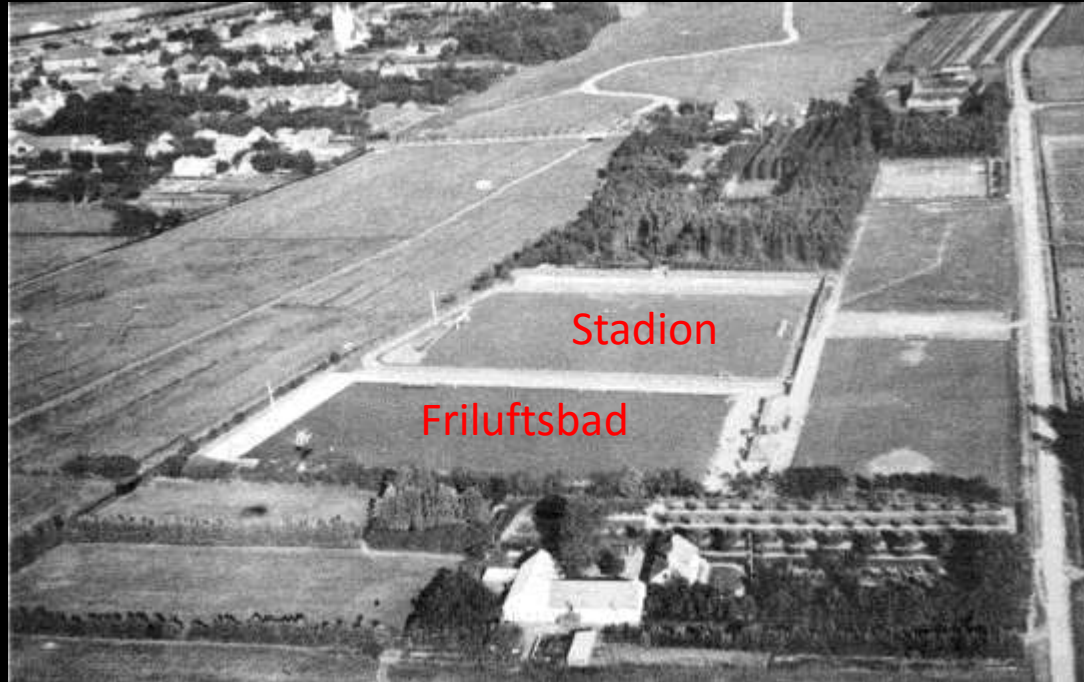
Vandtilførsel 1934 - 1955

Friluftsbadet og stadion indplaceret i et nutidigt luftfoto, der hvor Grindsted Gymnasium ligger i dag.

Foto: Peder Palshøj Pedersen

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

PENGEINDSAMLING

For at realisere planen måtte der fremskaffes penge. En frivillig tegning i byen fik stor opbakning, og der indkom "ikke mindre end ca. 7000 kr." i frivillige bidrag. Sognerådet gav tilsagn om gratis jordarbejde.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

BESTYRELSEN

Den 28. januar 1934 indkaldtes alle bidragydere til stiftende generalforsamling.

Under ledelse af førstelærer Sørensen blev den første bestyrelse valgt. Den kom til at bestå af:

Malermester C. Rasmussen (formand)

Lærerinde frk. M. Petersen

Fru bankbestyrer Thrane

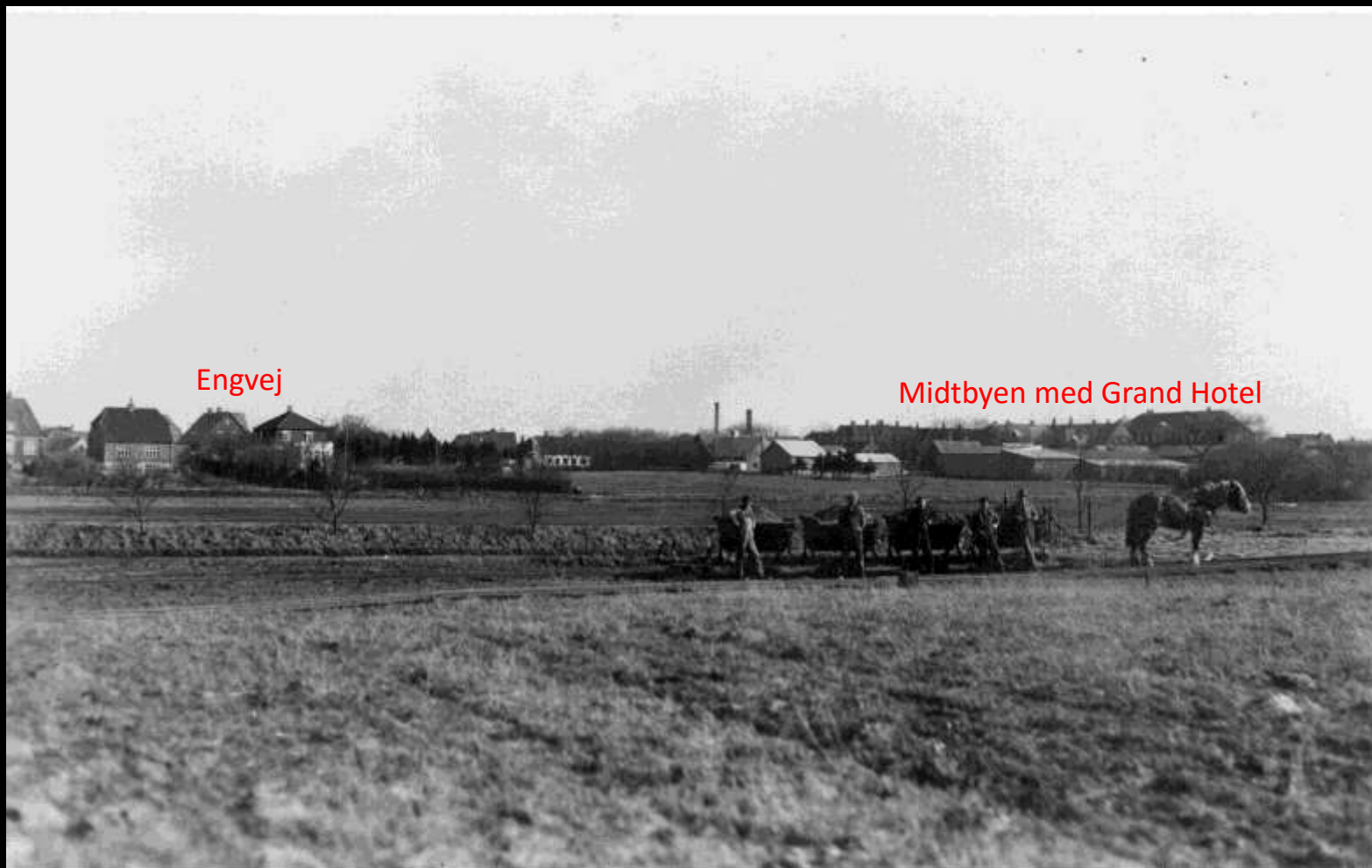
Fru læge Sparre-Petersen

Automobilhandler Sønderby

Sognerådsformand M. Knudsen

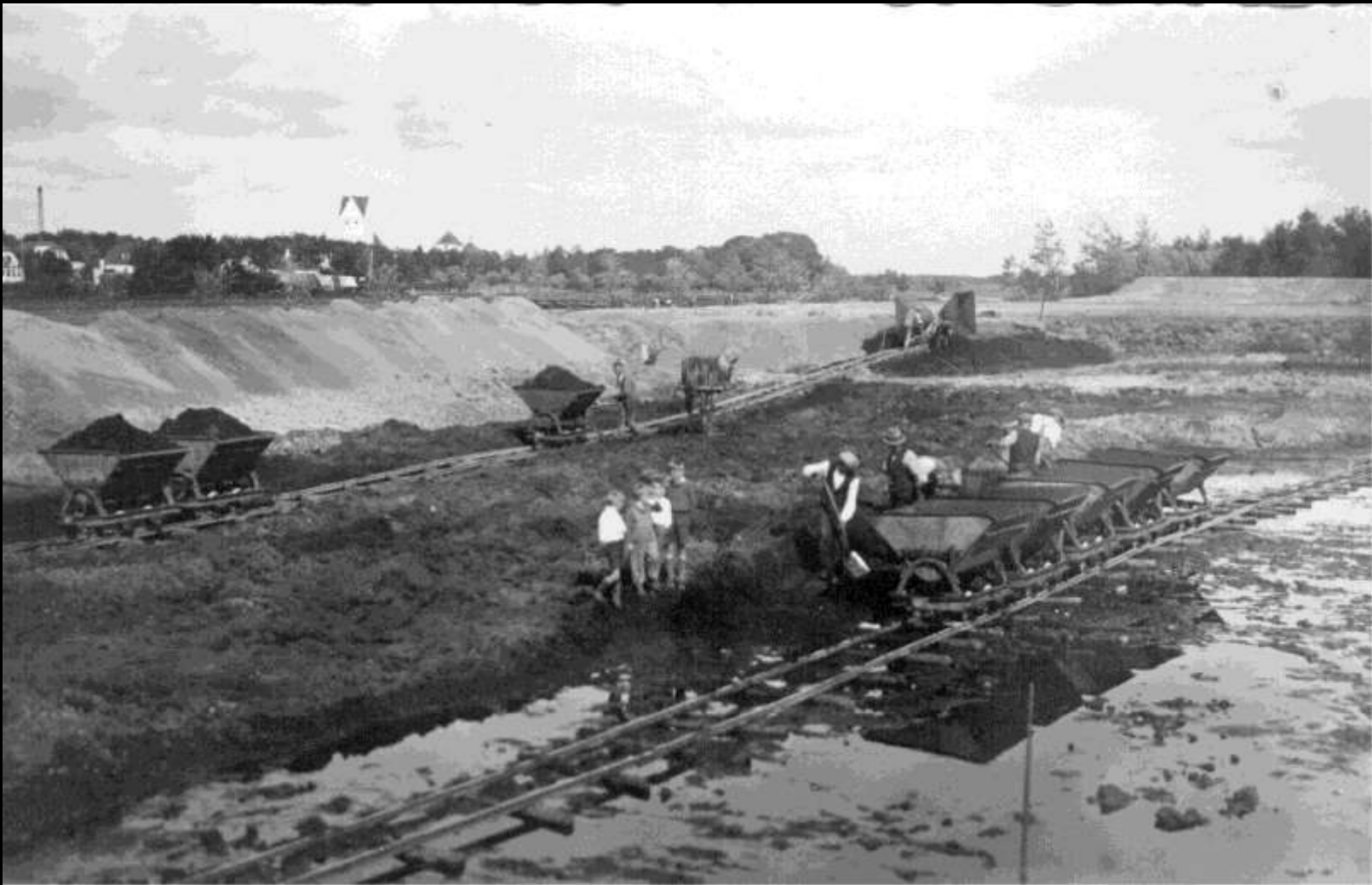
Lærer N. Krogsgaard

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Sognerådet overdrog jordarbejdet til entreprenørerne Ernst Andersen, Grindsted og Niels Borg, Sønderby.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Arbejdet foregik med håndkraft og hestetrukne tipvogne på flytbare skinner. Noget af det opgravede jord blev brugt til opfyldning og nivellering af stadion, som ses i baggrunden til højre. Hele det oprindelige terræn skrånede ned mod engen til venstre.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Sognerådet betalte for jordarbejdet, der udførtes som "nødhjælpsarbejde".
Dermed kunne man formindske den udbredte arbejdsløshed, som herskede i 30'erne.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Vejassistent Kristensen førte tilsyn med arbejdet og stod selv for nivelleringen. I forgrunden ses fundamentene til omklædningsrummene.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Vandindløbet til bassinet skal være her i det sydøstlige hjørne.
Til højre i billedet kommer det nye stadion.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Anlæggelsen af det nye stadion tager form. Her er man ved den sidste del af afgravningen ind mod Anlægget (og den nuværende skolesti).

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Cementrørene, der skal føre vandet det sidste stykke frem til friluftsbadet, ligger klar til nedgravning ved Vesterbrogade.

Til højre ses Chr. Præstegaards gård, som lå ved Jorden Rundt før rådhuset blev opført.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

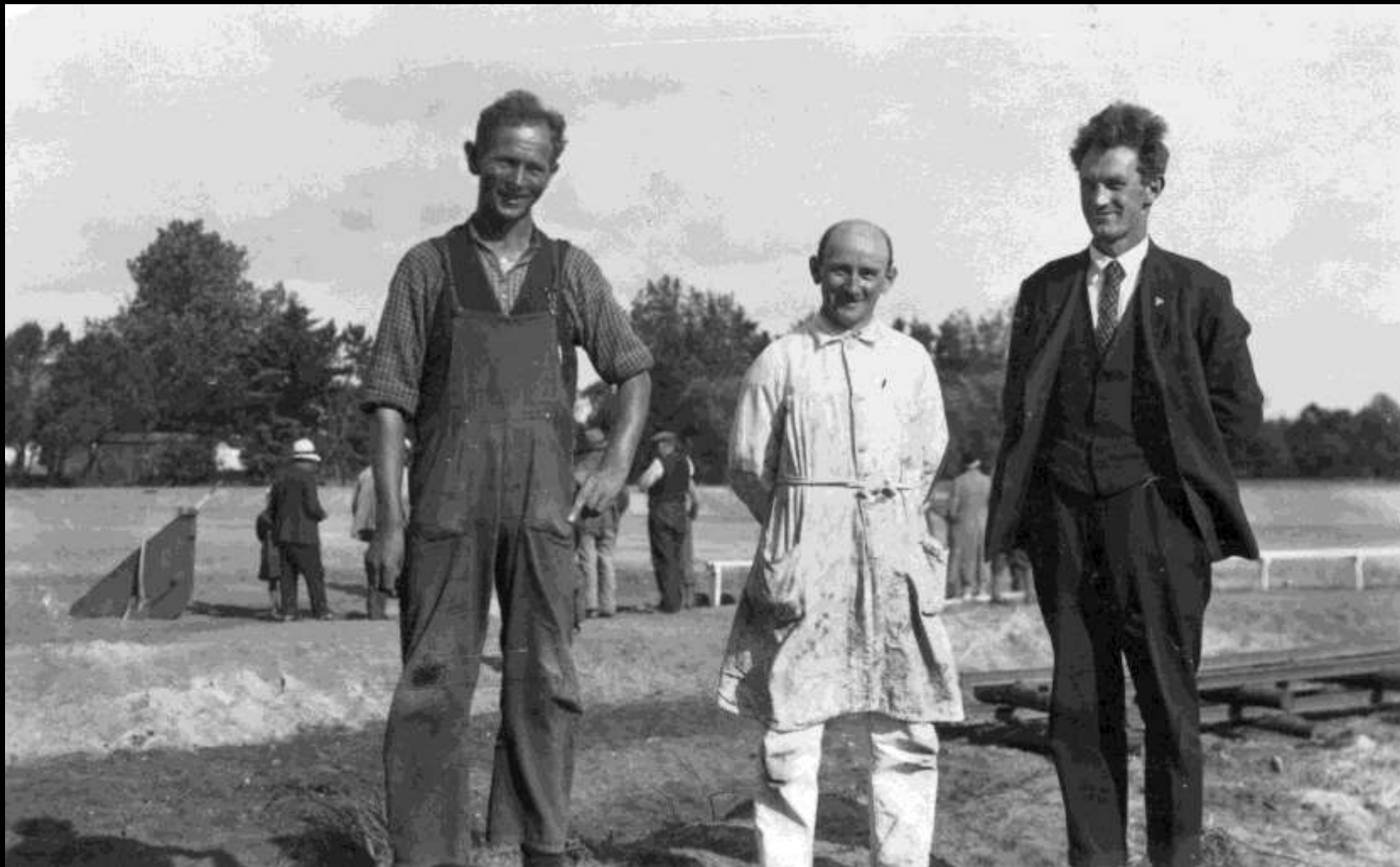
Cementstøber Müller er ved at lægge de sidste rør, som skal lede vandet fra Plagborgkanalen ud i det mægtige bassin.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

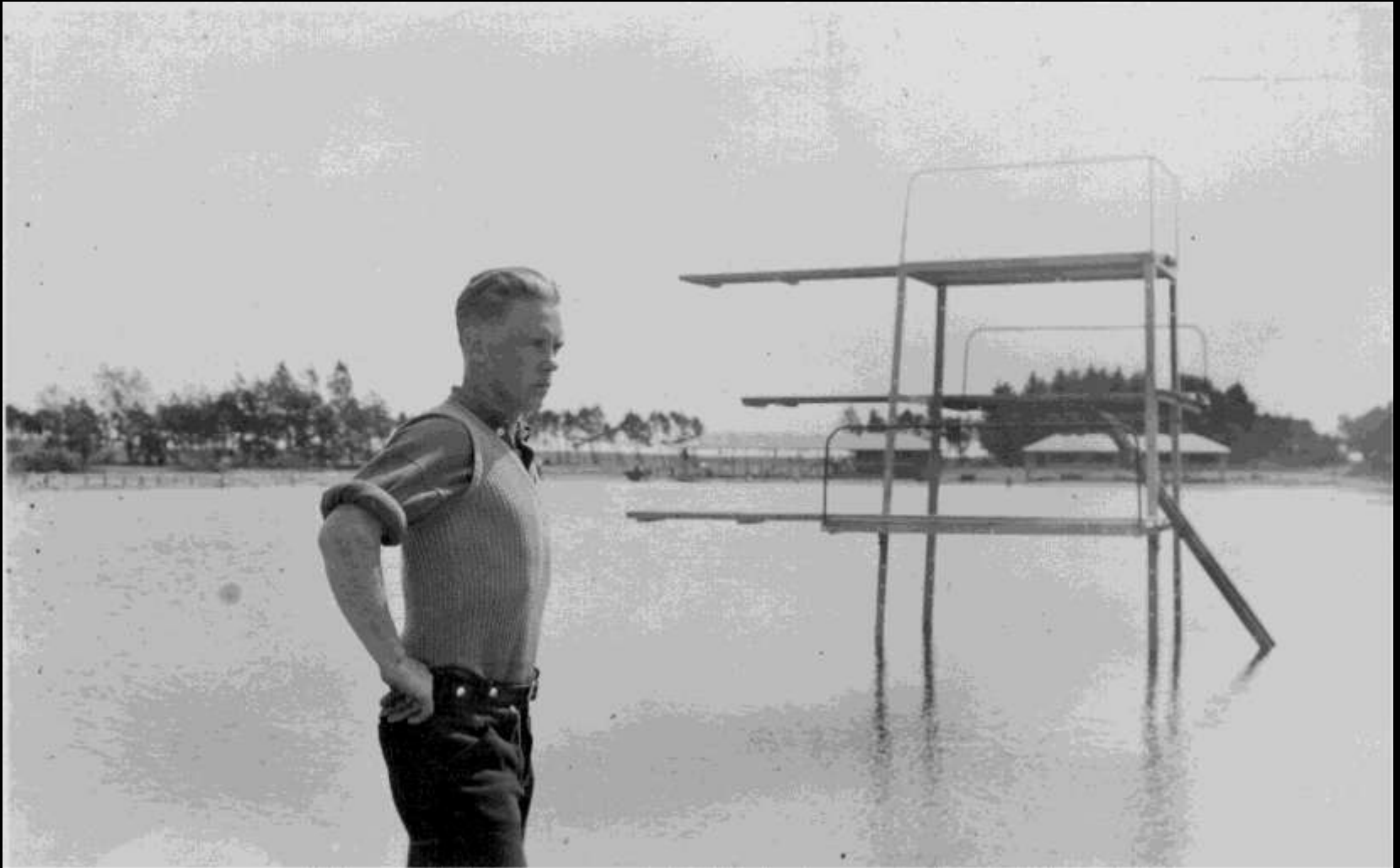
Den 8. juni løber vandet ind i bassinet. En stor begivenhed som lokker mange besøgende til. Allerede sidst på dagen får mere end 100 skolebørn lejlighed til at soppe ved den nye "strand".

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Tre af badebassinets pionerer. Entreprenør Ernst Andersen, malermester Rasmussen og automobilhandler Sønderby.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Som bademester er ansat I. P. Olesen til at føre opsyn og undervise i svømning. I baggrunden - ud mod Morsbølgevej (nu Tinghusgade) - ses omklædningsrummene under opførelse.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

Bademester Olesen var elev fra Ollerup Gymnastikhøjskole under navnkundige Niels Bukh.

Læg mærke til de nummererede sæder på bænken

Grindsted 1934

Man skriver beskedent
"Jyllands" største friluftsbassin,
men det viste sig at være
"Nordens" største.

Den 17.
Juni
i
Grindsted

Indvielse af Jyllands
største Frilufts-Badebassin
i Forbindelse med
Midsommerfest.

Else Jacobsen, København starter
(ankommer til Festspladsen i Flyvemaskine ca. Kl. 13)
mod Jyllands bedste Svømmere.

Kunstflyvning • Ballonjagt
Fodboldkamp • Stor Forlystelsespark • Festfyrværkeri

Festspladsen mellem Kl. 13.

Else Jacobsen

indvier Jyllands største Friluftsbadebassin i Forbindelse med

Midsommerfest i Grindsted

Søndagen den 17. Juni

PROGRAM:

Kl. 13: Flyveren H. I. M. Jensen ankommer med Frk. Else Jacobsen.

Kl. 13,30 Fodboldkamp: Esbjerg Mesterrækkehold ctr. et forstærket Grindstedhold.

Kl. 15: Kunst-Flyvning og Ballonjagt.

Kl. 16: Friluftsbadet indvies. Svømmekonkurrence med Else Jacobsen

og Jyllands bedste Svømmere som Deltagere. — Lokale Konkurrencer.

Kl. 20: Dans paa aaben Estrade.

Kl. 20,30: Nisse-Optrin.

Kl. 21,30: Elverpige-Dans.

Kl. 22,30: Foredrag af Bellmann-Sange.

Kl. 23: Stort pragtfuldt Festfyrværkeri.

Stor Forlystelsespark

hvor bl. a. Morian Hansen kører Motorecykle i Dødsdromen og en Artist optræder i en 120 Fod høj Mast.

Entre: Voksne 1 Kr., Børn 5 00re.

Koncert paa Festpladsen, hvor der er Højtaleranlæg overalt.

UDVALGET.

Et godt Biografteater

ønskes til Købs 25—30,000 Kr., kan udbetales kontant ved Henvendelse til Rasmussen, foran Banegaarden, Bramminge, Telf. 125.

Villa i Askov

ved Vejen St. er til hurtigt Salg paa særdeles gode Betingelser. Der er en stor Have, 7 Værelers Løjlighed, Kælder under hele Huset, indlagt Centralvarme, Badeværelse, W. C. Meget herksabelig. Sælges paa Grund af Flytning. En Gaard paa 20 Tønder Land søges med 5000 Kroners Udbetaling. „Ejendomskontoret“ ved Kl. Klausen, Brørup. Telefon 16.

Paahængsvogne til Salg

1 Stk., Ev. 490 kg, L. 1410 kg.

1 Stk., Ev. 215 kg, L. 490 kg

(Passende for Personvogn)

Kaleche til Ford Model 26 købes.

CHR. IVERSEN,
Bredebro.

Ny Sending fynske Kælvkøer og Kvier

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

På indvielsesdagen landede datidens største svømmestjerne Else Jacobsen med fly på en mark i Dal (hvor østbyen ligger i dag).

Else Jacobsen havde i 1932 sat 4 verdensrekorder i brystsvømning.

Piloten H. I. M. Jensen gav senere opvisning i kunstflyvning over stadion.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934

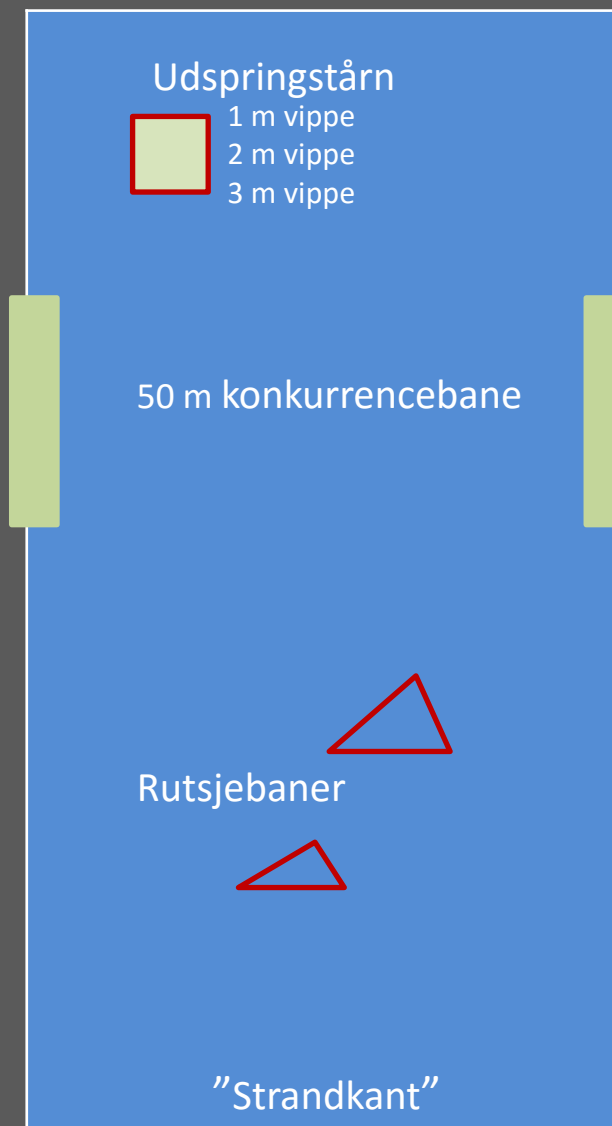

6-8000 mennesker deltog i Midsommerfesten med indvielsen af friluftsbadet som hovedattraktion.

I baggrunden ses tivolipladsen med dødsdromen, hvor Morian Hansen skulle køre motorcykel på de lodrette vægge.

Grindsted Friluftsbad 1934 - 1955

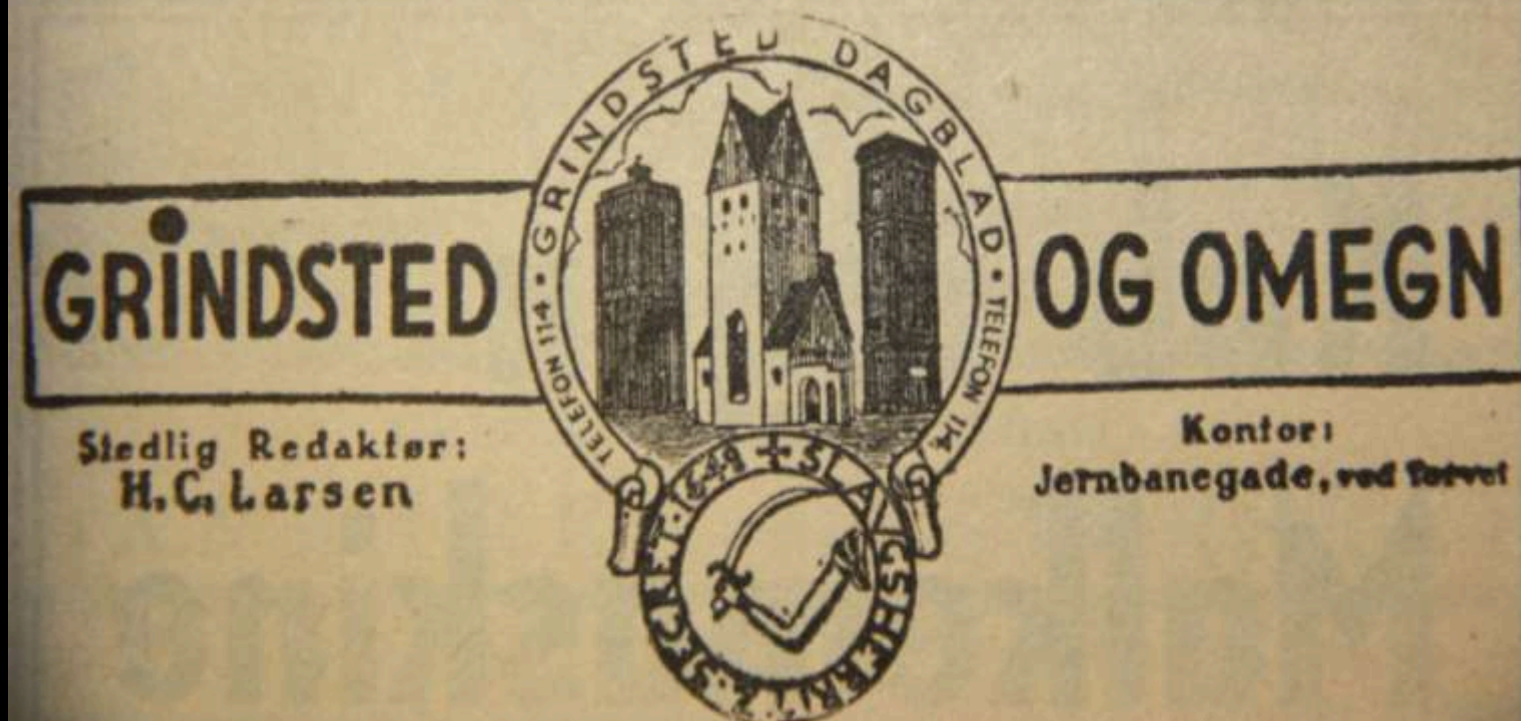
110 x 53 m

Omkædningsrum

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Fredag den 26. Juli 1940

GRINDSTED **OG OMEGN**

Stedlig Redaktør:
H. C. Larsen

Kontor:
Jernbanegade, ved Torvet

GRINDSTED DAGBLAD • TELEFON 114 • TELEFON 114

1649 + SLA

Danmarksmesterskaberne i svømning var en stor national begivenhed. Husk på, vi er lige i begyndelsen af 2. Verdenskrig under den tyske besættelse. Begivenheden blev udførlig foromtalt i den lokale avis.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Kort uddrag af foromtale lørdag den 27. juli

<u>Gyldig fra 15. Juni 1940</u>					
Togenes Afgangstider i Retning mod:					
Brande	Bramminge	Troldhede	Kolding, Gje- sten, Vejen	Vejle	Varde
Perron II	Perron I	Perron IIII	Perron II	Perron IIII	Perron I
1 8 ⁰⁰	1 6 ⁰³	1 9 ⁵⁰	1 9 ⁴⁵	3 7 ⁰⁰	5 7 ⁰⁵
2 8 ²⁷	2 9 ⁰⁰	2 11 ¹¹	2 10 ³³	1 10 ¹⁰	2 6 7 ⁴⁰
12 ⁰⁷	13 ¹³	4 13 ¹⁰	1 16 ⁵⁵	2 10 ⁵⁰	1 12 ⁰⁵
18 ⁴⁰	2 17 ⁴³	1 19 ⁰⁰	2 20 ⁰¹	2 18 ²⁰	2 13 ¹⁰
	1 18 ⁴⁰	2 22 ⁰⁵		1 19 ⁰⁰	1 6 15 ⁵⁰
					2 18 ³⁰
					1 19 ²⁰

Kampen om Danmarks- mesterskaberne i Grindsted i Morgen

Det er i Morgen, de store Kampe om Danmarks mesterskaberne finder Sted i Grindsted Friluftsbad.

De første landskendte Svømmere er allerede ankommet til Byen, og i Aften kommer de mange Sportsfolk fra Hovedstaden. De vil faa en god Modtagelse, idet de indkvarteres hos Byens Borgere. I Aften aflægger de Besøg i Friluftsbadet og samles saa til en Velkomstfest med fælles Kaffe bord paa Bakkehuset.

Det er en stor Begivenhed, at Grindsted saaledes bliver Midtpunkt for en stor Sportopvisning, og Deltagerne vil blive budt hjertelig velkommen.

At Flagene vil gaa til Tops i Morgen overalt i Byen, er en Selvfølge.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Modtagelse på jernbanestationen, lørdag den 27. juli.
Malermester C. Rasmussen hilser på Ragnhild Hveger (med mørk hat). Bag hende ses
"lille henrivende" Inge Sørensen.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Paul Petersen, Ragnhild Hveger, Inge Sørensen og Børge Bach
- fotograferet ved Bakkehuset lørdag aften den 27. juli

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Et af de meget få billeder der findes af Ragnhild Hveger og Inge Sørensen. 4 år tidligere ved OL i Berlin vandt Ragnhild Hveger sølv i 400 m fri, og Inge Sørensen bronze i 200 m bryst blot 12 år gammel.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

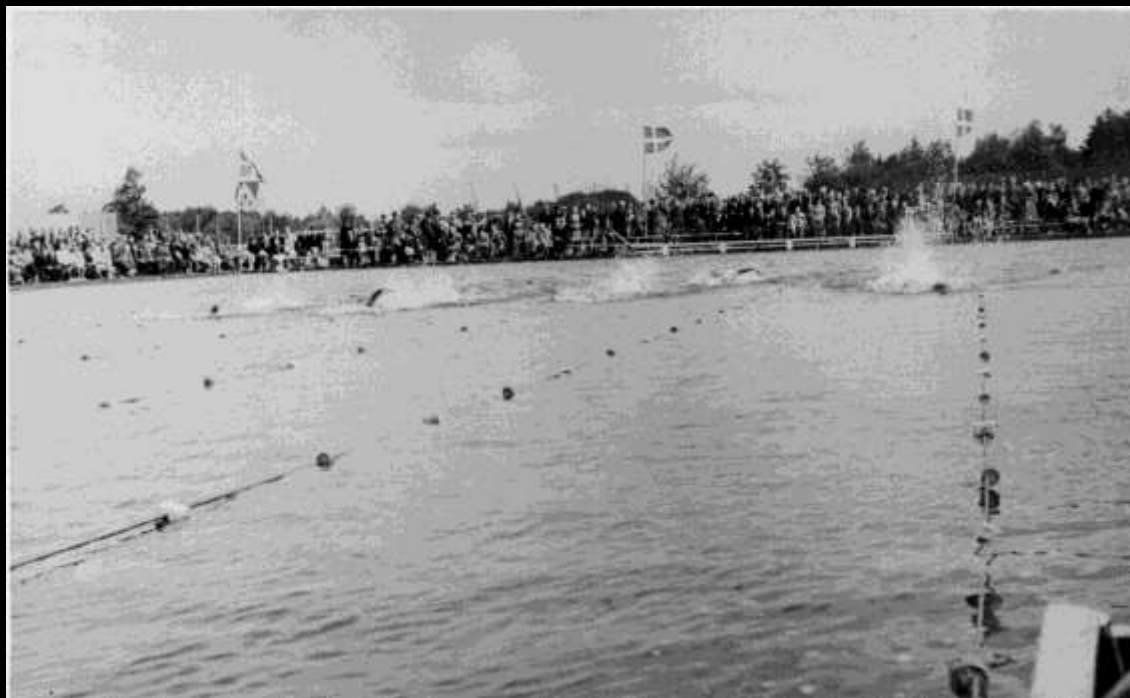

Masser af tilskuere på dagen ...

... også bag hegnet til højre i billedet

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Pressefolk og officials
er på plads

Formanden for DSLF Niels Jagd
overrækker pokalen

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

I forbindelse med DM-stævnet var der indlagt lokale konkurrencer. Her lykønsker malermester Rasmussen vinderen af 100 m brystsvømning, Bent Anker Olesen.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Vinderne af 4 x 100 m fri, fra Dansk Kvinde Gymnastikforening, København:
Karen Margrethe Harup, Birthe Ove-Petersen, Aase Hansen og Kirsten Ove-Petersen.
Karen Margrethe Harup vandt ved OL i 1948 guld og 2 x sølv, som den største danske medaljetager nogensinde.

DM i svømning 28. juli 1940 i Grindsted

Ragnhild Hveger med Dronningens Vandrepokal.

2 år tidligere havde hun vundet EM guld i 100 m fri, 4 x 100 m fri og i 400 m fri, hvor hun satte europarekord, som holdt i 20 år.

I 1941-42 var hun indehaver af 15 af i alt 16 verdensrekorder.

Ved Dansk Idrætsforbunds 100 års jubilæum i 1996 blev Ragnhild Hveger kåret som *”århundredets kvindelige idrætsudøver”*.

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934-55

Luftfoto (Giv et bud på årstallet !? – ud fra byens udbredelse)

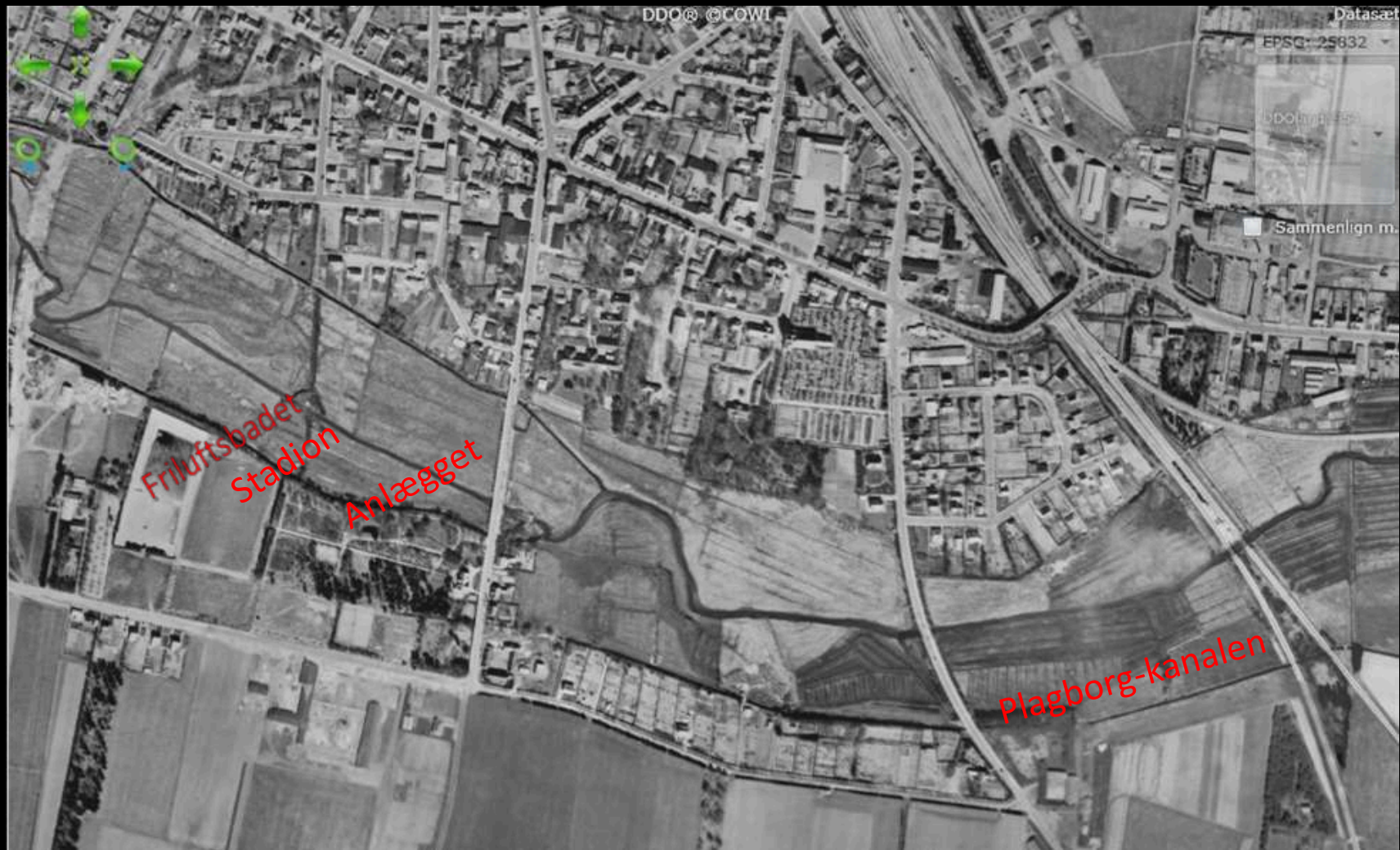
Nordens største friluftsbad - Grindsted 1934-55

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934-55

Nordens største friluftsbad – Grindsted 1934-55

Luftfoto fra 1954. Friluftsbadet nedlægges i 1955 på grund af forurening af å-vandet.

SLUT
på dias-serien

Serien begynder forfra igen